

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΥΔΑΤΩΝ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

Ταχ. Δ/ση: Πατησίων 147

Ταχ. Κώδικας: 11251 Αθήνα

Τηλέφωνο: 210 8646192 - 2108676772

e-mail: k.dimopoulos@prv.ypeka.gr

dimopoulosmail@yahoo.gr

**ΠΡΟΣ: Γενικό Γραμματέα Φυσικού
Περιβάλλοντος και Υδάτων**

ΘΕΜΑ: Εισήγηση για την έγκριση της Μελέτης 4β: «Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Θεσσαλίας (Ομάδα των Περιφερειακών Ενοτήτων Τρικάλων και Καρδίτσας)

ΣΧΕΤ: Το υπ. αριθμ. ΥΠΕΝ/ΓΔΠΠ/18516/329/18.02.2025 έγγραφο του Τμήματος Προστατευόμενων Περιοχών της Δ/σης Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας του ΥΠΕΝ.

Σε συνέχεια του ανωτέρου σχετικού σας προωθούμε αναμορφωμένη την εισήγηση σχετικά με την εν θέματι Μελέτη 4β «Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Θεσσαλίας (Ομάδα των Περιφερειακών Ενοτήτων Τρικάλων και Καρδίτσας)»:

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

Το άρθρο 3 του Ν. 3937/2011 (Α' 60) προβλέπει τη δημιουργία ενός Εθνικού Συστήματος Προστατευόμενων Περιοχών, για να ενταχθούν σε αυτό οι εκτάσεις, οι οποίες θα υπαχθούν στις κατηγορίες προστασίας του άρθρου 19 του Ν. 1650/1986 (Α' 160), όπως αυτό αντικαταστάθηκε και ισχύει με το άρθρο 46 του Ν. 4685/2020 (Α' 92). Στο σύστημα αυτό εντάσσονται και οι εκτάσεις, οι οποίες στην παράγραφο 1α του άρθρου 19 του Ν. 1650/1986, όπως ισχύει, θεσπίζονται ως Περιοχές Προστασίας της Βιοποικιλότητας (ΠΠΒ) με επιμέρους διακρίσεις σε Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ)

και Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) ή σε προτεινόμενους τρόπους ενωσιακής σημασίας. Οι ρυθμίσεις για την προστασία και διαχείριση των εκτάσεων αυτών απορρέουν από το άρθρο 9 του Ν. 3937/2011, όπως ισχύει.

Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Ν. 1650/1986, όπως αντικαταστάθηκε με την §1 του άρθρου 47 του Ν. 4685/2020, για την προστασία και τη διατήρηση των ΠΠΒ απαιτούνται: α) Εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών (§2 ΕΠΜ), β) Σύνταξη και έκδοση Προεδρικού Διατάγματος (§4 ΠΔ) και γ) Σύνταξη Σχεδίου Διαχείρισης (§3 ΣΔ).

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 21 του Ν. 1650/1986, όπως ισχύει, η Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη αποτελεί την επιστημονική μελέτη τεκμηρίωσης του Προεδρικού Διατάγματος μιας ή περισσότερων προστατευόμενων περιοχών και του Σχεδίου Διαχείρισης κάθε προστατευόμενης περιοχής. Ειδικότερα η ΕΠΜ εστιάζει στον χαρακτηρισμό και την οριοθέτηση των προστατευόμενων περιοχών, στον προσδιορισμό ζωνών χρήσεων γης εντός αυτών, στην αναγκαιότητα ή μη θεσμοθέτησης περιφερειακών ζωνών προστασίας τους, οικολογικών διαδρόμων, πρόσβασης σε αυτές, σε ρυθμίσεις άσκησης δραστηριοτήτων και λειτουργιών και στην πρόβλεψη των κατάλληλων μέτρων και δράσεων για τη διατήρηση των προστατευόμενων αντικειμένων τους και γενικότερα για την προστασίας του περιβάλλοντος.

Με σκοπό την εφαρμογή των νομικών διατάξεων για τη θεσμοθέτηση των προστατευόμενων περιοχών της χώρας, τον Οκτώβριο του 2017 προκηρύχθηκε από το Τμήμα Βιοποικιλότητας και Προστατευόμενων Περιοχών της Διεύθυνσης Προστασίας Βιοποικιλότητας, Εδάφους και Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ), ανοικτός διεθνής διαγωνισμός για την ανάθεση και υλοποίηση του έργου «Σύνταξη ΕΠΜ, Ειδικών Εκθέσεων και Σχεδίων Διαχείρισης για περιοχές του Δικτύου Natura 2000».

Στο πλαίσιο αυτό, για την υλοποίηση του άνωθι έργου, ανατέθηκε από το Τμήμα Προστατευόμενων Περιοχών της Διεύθυνσης Διαχείρισης Φυσικού Περιβάλλοντος και Βιοποικιλότητας του ΥΠΕΝ η εκπόνηση έντεκα (11) συνολικά Μελετών, κάθε μία από τις οποίες υλοποιεί το αντικείμενο του έργου σε επιμέρους ομάδες περιοχών του δικτύου Natura 2000, καθώς και μία μελέτη που αφορά στον τεχνικό και επιστημονικό συντονισμό της εκπόνησης των 11 μελετών.

Η εκπόνηση της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης 4: «Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Θεσσαλίας, ανατέθηκε με το από 25-02-2019 Ιδιωτικό Συμφωνητικό, στις συμπράττουσες εταιρείες μελετών του Ν. 4412/2016: α). ανώνυμη εταιρεία Βαβίζος – Ζαννάκη, Μελέτες, Έρευνες Α.Ε. με διακριτικό τίτλο «Eco-Consultants S.A.» και β). ομόρρυθμη εταιρεία Λάγκας Γ., Βικελούδας Δ., Τσομπανίκος Δ., με διακριτικό τίτλο «Ελληνικά Δάση Ο.Ε. με στόχο τη σύνταξη ΕΠΜ και την πρόταση μέτρων διαχείρισης.

Η διάκριση των περιοχών Natura της Περιφέρειας Θεσσαλίας (ΕΠΜ 04) προβλεπόταν στο Τεύχος Τεχνικών δεδομένων του Διαγωνισμού, σε **δύο Ομάδες**: Στην 1^η Ομάδα (**Ομάδα 4α**) περιλαμβάνονται οι περιοχές της Ανατολικής Θεσσαλίας υπαγόμενες διοικητικά στις Περιφερειακές Ενότητες Λάρισας, Μαγνησίας και Σποράδων. Στη 2^η Ομάδα (**Ομάδα 4β**) περιλαμβάνονται οι περιοχές της Δυτικής Θεσσαλίας, υπαγόμενες διοικητικά στις Περιφερειακές Ενότητες Τρικάλων και Καρδίτσας.

Η παρούσα εισήγηση αφορά στη **2^η Ομάδα (Ομάδα 4β)**.

Στην ομάδα αυτή περιλαμβάνονται οκτώ (8) περιοχές, οι οποίες είναι οι εξής: ΕΖΔ

Ασπροπόταμος (GR1440001), ΕΖΔ Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας) (GR1440002), ΖΕΠ Κορυφές Όρους Κόζιακα (GR1440006), ΕΖΔ Αντιχάσια Όρη-Μετέωρα (GR1440003), ΖΕΠ Αντιχάσια Όρη-Μετέωρα (GR1440005), ΖΕΠ Όρη Άγραφα (GR2430002), ΕΖΔ Άγραφα (GR1410002), ΕΖΔ Περιοχή Λίμνης Ταυρωπού (GR1410001).

Σύμφωνα με την προκήρυξη για την εκπόνηση της μελέτης εφαρμόστηκαν οι προδιαγραφές εκπόνησης, οι οποίες συντάχθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 11 και τον πίνακα 4 του άρθρου 16 της υπ' αριθμό 69269/ 5387/1990 Κ.Υ.Α. (Β'678). Επίσης δόθηκαν από την Διευθύνουσα Υπηρεσία οδηγίες και εξειδικεύσεις.

Στο οριστικό τεύχος της μελέτης 4β ^[1] ενσωματώθηκαν και τα αποτελέσματα της δημόσιας διαβούλευσης της ΕΠΜ (<https://ypen.gov.gr/diavouleusi/>) η οποία διεξήχθη από τον Ιούνιο έως το Νοέμβριο του 2022 και των κατευθύνσεων που δόθηκαν από τη Διευθύνουσα υπηρεσία ^[2] μετά την υποβολή τεύχους ^[3] με την καταγραφή των απόψεων φορέων και κοινού και διατύπωση απαντήσεων – εισηγήσεων επί αυτών καθώς και τα αποτελέσματα συναντήσεων εργασίας ^[4] που πραγματοποιήθηκαν με τη Διευθύνουσα Υπηρεσία για την οριστικοποίηση των διορθώσεων και συμπληρώσεων της μελέτης.

2. ΜΟΡΦΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΕΠΜ

Η Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη 4β: ««Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Δυτικής Θεσσαλίας» εκπονήθηκε σε 4 φάσεις, οι οποίες είναι:

Φάση Α: Προπαρασκευαστικές εργασίες.

Φάση Β: Εκπόνηση ΕΠΜ (2η ομάδα ΕΠΜ) – Υλοποίηση δράσεων διαβούλευσης.

Φάση Γ: Ολοκλήρωση ΕΠΜ 2ης ομάδας - Εκπόνηση ΕΠΜ (2η ομάδα ΕΠΜ) – Υλοποίηση δράσεων διαβούλευσης.

Φάση Δ: Ολοκλήρωση ΕΠΜ 2ης ομάδας – Τελική έκθεση αξιολόγησης

Το Τεύχος Μελέτης διαρθρώνεται στα ακόλουθα κεφάλαια:

- Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή, η οποία περιλαμβάνει τα γενικά στοιχεία σύνταξης της μελέτης, τον προσδιορισμό και οριοθέτηση της περιοχής μελέτης και της ευρύτερης περιοχής της και τον εντοπισμό του προστατευτέου αντικειμένου και των στόχων προστασίας του.
- Κεφάλαιο 2: Περιγραφή των χαρακτηριστικών της περιοχής μελέτης (περιγραφή του αβιοτικού και του βιοτικού περιβάλλοντος, των κοινωνικών και οικονομικών στοιχείων της περιοχής μελέτης, καθώς και των πιέσεων και απειλών που επηρεάζουν το προστατευτέο αντικείμενο στην περιοχή μελέτης).
- Κεφάλαιο 3: Συνολική εκτίμηση και η σύνθεση των διαθέσιμων στοιχείων. Στο

¹ 22518/605/29.2.2024: Υποβολή οριστικού τεύχους ΕΠΜ 4β.

² ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/127989/3623/4.9.2023 Παρατηρήσεις επί των παραδοτέων του έργου «Έκθεση αξιολόγησης προτάσεων που κατατέθηκαν στη διαδικασία της διαβούλευσης των ΕΠΜ 4α και 4β».

³ 127989/3623/5.12.2022: Υποβολή τεύχους καταγραφής απόψεων φορέων /κοινού και διατύπωση απαντήσεων /εισηγήσεων επί αυτών, περιοχών Ομάδων 4α και 4β.

⁴ ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/103251/3497/9.10.2023 Πρακτικό συνάντησης εργασίας της 28ης Σεπτεμβρίου 2023 για την ΕΠΜ Ομάδας 4β και ΥΠΕΝ/ΔΔΦΠΒ/11935/228/3-2-2025 Πρακτικό συνάντησης εργασίας της 16^{ης} Ιανουαρίου 2025

κεφάλαιο αυτό αξιολογούνται η κατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος, προσδιορίζονται οι προτεραιότητες διαχείρισης, εντοπίζονται οι αλληλεπιδράσεις της περιοχής μελέτης με το ευρύτερο γεωγραφικό της πλαίσιο.

- Κεφάλαιο 4: Οριοθέτηση του προστατευτέου αντικειμένου και αξιολόγηση της κατάστασής του. Το κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνει τον καθορισμό των προστατευόμενων περιοχών και του πλαισίου για την προστασία του προστατευτέου αντικειμένου (χαρακτηρισμός προστατευόμενων περιοχών, καθορισμός ζωνών προστασίας ανά προστατευόμενη περιοχή), τη μεθοδολογία και την τεκμηρίωση επιλογής ζωνών προστασίας, τον προσδιορισμό των προτεινόμενων ειδικών χρήσεων ανά προστατευόμενη περιοχή και ανά ζώνη προστασίας (παραδοχές, χρήσεις και ρυθμίσεις ανά ζώνη, εξέταση εναλλακτικών λύσεων, τεκμηρίωση και εκτίμηση των επιπτώσεων) και τη περιγραφή του πλαισίου διοίκησης των περιοχών.
- Κεφάλαιο 5: Προτάσεις διαχείρισης στις οποίες τεκμηριώνεται η επάρκεια του θεσμικού πλαισίου, των στόχων και των μέτρων διαχείρισης καθώς και το πρόγραμμα παρακολούθησης των αποτελεσμάτων της διαχείρισης.
- Βιβλιογραφικές πηγές.
- Χάρτες που απεικονίζουν τα όρια των ΠΠΒ και των προτεινόμενων ζωνών χρήσεων γης εντός αυτών.
- Φύλλα με τις προτάσεις των χρήσεων γης εντός των ζωνών προστασίας («ζωνόφυλλα»).
- Φύλλα με τις προτάσεις των μέτρων διαχείρισης («μετρόφυλλα»),
- Άλλα υποστηρικτικά αρχεία τεκμηρίωσης. Αναλυτικά το Τεύχος Τεκμηρίωσης της ΕΠΜ συμπεριλαμβάνει τα Τεύχη τεκμηρίωσης των Κεφαλαίων 1, 2 και 3 και το Τεύχος φωτογραφικής τεκμηρίωσης.
- Αρχεία γεωχωρικών δεδομένων.

3. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΕΠΜ 4β

3.1 Εισαγωγή – Περιοχή Μελέτης

Η περιοχή μελέτης περιλαμβάνει την έκταση που καλύπτουν χωρικά οκτώ (8) Περιοχές Προστασίας Βιοποικιλότητας, από τις οποίες οι πέντε (5) είναι Ειδικές Ζώνες Διατήρησης και οι τρεις (3) Ειδικής Προστασίας.

Πίνακας 3-1: Ονομασία, έκταση και διοικητική υπαγωγή ΠΠΒ της ΕΠΜ 4β

Ονομασία, έκταση και διοικητική υπαγωγή ΠΠΒ της ΕΠΜ 4β						
α/α	ΤΥΠΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΕΚΤΑΣΗ (Ha)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚ ΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΙ
1	ΕΖΔ	GR 1410001	Περιοχή Λίμνης Ταυρωπού	2999,21	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	Καρδίτσα, Λίμνη Πλαστήρα
2		GR 1410002	Άγρια	9661,67	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	Αργιθέας,

Ονομασία, έκταση και διοικητική υπαγωγή ΠΠΒ της ΕΠΜ 4β						
α/α	ΤΥΠΟΣ	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΕΚΤΑΣΗ (Ha)	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚ ΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ	ΔΗΜΟΙ
	ΕΖΔ					Λίμνη Πλαστήρα, Αγράφων
3	ΕΖΔ	GR 1440001	Ασπροπόταμος	20178,55	ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Βόρειων Τζουμέρκων, Μετσόβου, Μετεώρων (πρώην Καλαμπάκας) Πύλης
4	ΕΖΔ	GR 1440002	Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας)	50636,99	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Μουζακίου, Τρικκαίων, Μετεώρων (πρώην Καλαμπάκας) Πύλης
5	ΕΖΔ	GR 1440003	Αντιχάσια Όρη και Μετέωρα – Σπήλαιο Μελισσότρυπα	61.837,05	ΓΡΕΒΕΝΩΝ ΛΑΡΙΣΑΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Δεσκάτης Ελασσόνας Τρικκαίων Μετεώρων (πρώην Καλαμπάκας)
6	ΖΕΠ	GR 1440005	Αντιχάσια Όρη και Μετέωρα	71859,54	ΓΡΕΒΕΝΩΝ ΛΑΡΙΣΑΣ ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Δεσκάτης Ελασσόνας Τρικκαίων Μετεώρων (πρώην Καλαμπάκας) Φαρκαδόνας
7	ΖΕΠ	GR 1440006	Κορυφές Όρους Κόζιακα	19809,03	ΤΡΙΚΑΛΩΝ	Τρικκαίων Μετεώρων (πρώην Καλαμπάκας) Πύλης
8	ΖΕΠ	GR 2430002	Όρη Άγραφα	39050,84	ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ	Καρδίτσας Αργιθέας Λίμνης Πλαστήρα Αγράφων

Σύμφωνα με την διοικητική διαίρεση της χώρας στο μεγαλύτερο τμήμα τους οι Περιοχές Προστασίας Βιοποικιλότητας (ΠΠΒ) υπάγονται στα διοικητικά όρια της Περιφέρειας Θεσσαλίας (239.813,63 Ha). Μικρές εκτάσεις τους εμπίπτουν στα διοικητικά όρια της Στερεάς Ελλάδας (36.028,96 Ha), της Δυτικής Μακεδονίας (181,39 Ha) και της Ηπείρου (8,89 Ha).

Η αρμοδιότητα διαχείρισης των Προστατευόμενων Περιοχών της περιοχής ανήκει στον Οργανισμό Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής (Ο.ΦΥ.ΠΕ.Κ.Α.) και ειδικότερα στη Μονάδα Διαχείρισης Προστατευόμενων Περιοχών Θεσσαλίας.

Η γεωμορφολογία της Δυτικής Θεσσαλίας διαμορφώνεται κυρίως από τους ορεινούς όγκους και τους ποταμούς που τους διασχίζουν αλλά και από τον ταμιευτήρα Πλαστήρα.

- Η περιοχή μελέτης, καταλαμβάνει τμήμα του ορεινού όγκου της κεντρικής και νότιας Πίνδου, στην περιοχή του Ασπροποτάμου (βορειοδυτικά) και στις προεκτάσεις του στον Κόζιακα (βόρεια και κεντρικά) και στα Άγραφα και τον ταμιευτήρα Πλαστήρα (νότια). Το ανάγλυφο της γεωμορφολογικής ενότητας της Δυτικής Θεσσαλίας, δύναται να χαρακτηριστεί ημιορεινό-ορεινό έως και έντονα ορεινό.
- Το βόρειο τμήμα της περιοχής μελέτης περιλαμβάνει κυρίως ορεινές και ημιορεινές περιοχές, την περιοχή Ασπροπόταμου, που διασχίζεται από τον Αχελώο και τους παραποτάμους του, την περιοχή του Κόζιακα που διασχίζεται από τον Κλεινοβίτικο και τον Καμναίτικο και οριοθετείται από τον Πορταϊκό, την περιοχή Χάσια - Αντιχάσια, που οριοθετούνται από τον ποταμό Πηνειό και τους παραποτάμους του Ληθαίο, Ιών, Νεοχωρίτη.
- Το νότιο τμήμα, χαρακτηρίζεται από την αντίθεση μεταξύ του ορεινού δυτικού τμήματος (Άγραφα) με τις απότομες βουνοκορφές που διασχίζονται από τους Αγραφιώτη και Ασπρόρεμα και του ημιορεινού ανατολικού, εντός της οποίας έχει δημιουργηθεί η τεχνητή λίμνη Ταυρωπού.

3.2 Στόχοι προστασίας

Ο σκοπός της προστασίας συνίσταται στη διασφάλιση των προστατευτέων αντικειμένων σε Ικανοποιητική Κατάστασης Διατήρησης. Η διασφάλιση αυτή στις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ) αποσκοπεί στη διατήρηση αμείωτης της έκτασης, καθώς και της δομής και της λειτουργίας των τύπων φυσικών οικοτόπων του Παραρτήματος Ι, καθώς και των ειδών χλωρίδας και πανίδας τους των Παραρτημάτων ΙΙ & ΙV της Οδηγίας 92/43/ΕΚ. Στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) η διασφάλιση αυτή αποσκοπεί επίσης στη διατήρηση αμείωτης της έκτασης, καθώς και της δομής και της λειτουργίας των τύπων φυσικών οικοτόπων και επιπλέον των πτηνών του Παραρτήματος Ι της Οδηγίας 2009/147/ΕΚ και των μεταναστευτικών με τακτική έλευση. Επίσης, στην προστασία, τη διατήρηση και την ανάδειξη των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των ως άνω περιοχών από την άποψη των πολιτιστικών στοιχείων, του τοπίου και του χαρακτήρα τους στα πλαίσια της συνταγματικής αρχής της αειφορίας, δηλαδή με ταυτόχρονη εξασφάλιση της οικονομικής ανάπτυξης, της κοινωνικής συνοχής και της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος.

3.3 Περιγραφή προστατευτέου αντικειμένου

Το προστατευτέο αντικείμενο της Περιοχής Μελέτης προσδιορίζεται στα Τεύχη Εντύπων Δεδομένων (ΤΕΔ) ως εξής:

1. **ΕΖΔ Ασπροπόταμος (GR 1440001):** Περιοχή με μεγάλη σημασία, με μεγάλη ποικιλία τύπων οικοτόπων πολύ καλής ποιότητας. Η κατάσταση διατήρησης των ενδιαιτημάτων και συνεπώς οι δυνατότητές τους για διατήρηση είναι αξιοσημείωτες, καθώς τόσο το δάσος όσο και τα ποτάμια είναι γενικά αδιατάρακτα από ανθρώπινες δραστηριότητες και αποτελεσματικά προστατευμένα. Τα δάση ελάτης, οξιάς και βελανιδιάς διατηρούν τη δομή τους και λειτουργούν σε εξαιρετική κατάσταση. Η σημασία του τόπου για τη βιοποικιλότητα αποδεικνύεται από την

- παρουσία πολλών ζώων και φυτών, ενδημικών ή προστατευόμενων από διεθνείς συμβάσεις και από την ελληνική νομοθεσία. Ένα ακόμα στοιχείο της σημασίας της περιοχής είναι η υψηλή αισθητική της αξία.
2. **ΕΖΔ Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας) (GR 1440002):** Περιοχή με σημαντική ποικιλομορφία, που υποστηρίζει καλά διατηρημένα φυσικά ενδιαίτηματα, με σημαντικά δάση ελάτης και βελανιδιάς καθώς και βραχώδη ενδιαίτηματα που φιλοξενούν ενδημικά και απειλούμενα ή σπάνια είδη χλωρίδας και πανίδας, κυρίως ορνιθοπανίδας και θηλαστικών. Οι σημαντικοί πληθυσμοί θηλαστικών στην περιοχή οφείλονται εν μέρει στη διαχείριση του τόπου ως καταφύγιο θηραμάτων και ως ελεγχόμενη κυνηγετική περιοχή. Τα ζώα τρέφονται και προστατεύονται από φυσικές και ανθρώπινες (κυνηγετικές) απειλές. Επιπρόσθετα, εισήχθησαν και εκτρέφονται τρία είδη θηραμάτων στην περιοχή: ένα είδος ελαφιού (*Dama dama*), ένας φασιανός (*Phasianus colchicus*) και μία πέρδικα. Επίσης, φύονται ενδημικά φυτά της περιοχής και των Βαλκανίων.
 3. **ΖΕΠ Κορυφές Όρους Κόζιακα (GR 1440006):** Ο τόπος είναι σημαντικός για αναπαραγόμενα αρπακτικά. Στα είδη ενδιαφέροντος περιλαμβάνεται το *Falco biarmicus*.
 4. **ΕΖΔ Αντιχάσια Όρη και Μετέωρα – Σπήλαιο Μελισσότρυπα (GR 1440003):** Παρουσία ποικιλίας αρκετά καλά συντηρημένων φυτών και ξυλωδών οικοτόπων, μεγάλη βιοποικιλότητα, μεγάλη βοτανική και ζωολογική αξία λόγω της παρουσίας μεγάλου αριθμού ενδημικών και απειλούμενων ειδών, προστατευμένων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Μεγάλοι πληθυσμοί θηλαστικών, πολλά είδη ερπετών και παρουσία σημαντικών ασπονδύλων. Παρουσία δύο στενοενδημικών φυτικών ειδών, των *Centaurea kalambakensis* (σε πολύ μικρούς πληθυσμούς, μόνο στα Μετέωρα) και *Centaurea lactiflora* (μικρός πληθυσμός περιορισμένος στην περιοχή Κονίσκος, ΒΑ της Καλαμπάκας). Εκτός από την οικολογική της αξία, η περιοχή έχει μεγάλη αισθητική και πολιτιστική αξία. Οι μοναδικοί βράχοι των Μετεώρων έχουν ανακηρυχθεί ως Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς (UNESCO). Η ιστορική σημασία του χώρου, που συνδέεται στενά με τα μοναστήρια (εκκλησιαστική παράδοση, βυζαντινή τέχνη, αγιογραφία), καθώς τα Μετέωρα αποτελούν σημαντικό θρησκευτικό κέντρο. Στην εν λόγω περιοχή φύονται, επίσης, σημαντικά είδη όπως το *Anthemis cretica ssp. cretica* (*Anthemis meteorica*), το οποίο χαρακτηρίζεται ως «σπάνιο» και προστατεύεται από την ελληνική νομοθεσία (ΠΔ 67/81).
 5. **ΖΕΠ Αντιχάσια Όρη και Μετέωρα (GR 1440005):** Παρουσία μιας ποικιλίας από αρκετά καλά διατηρημένους δενδρώδεις και ξυλώδεις οικοτόπους, με μεγάλη βιοποικιλότητα και υψηλή βοτανική και ζωολογική αξία. Σημαντική η παρουσία μεγάλου αριθμού ενδημικών και απειλούμενων ειδών, τα οποία προστατεύονται τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Παρατηρούνται μεγάλοι αριθμοί αρπακτικών πουλιών, συμπεριλαμβανομένων του σπάνιου και απειλούμενου Ασπροπάρη και του Τσίφτη. Άλλα είδη περιλαμβάνουν τον Κραυγαετό, τον Σταυραετό, τον Φιδαετό, το Χρυσογέρακο, τον Πετρίτη και την Αετογερακίνα. Επιπλέον, οι Μαυροπελαργοί και οι Χαλκοκουρούνες είναι αρκετά συνηθισμένοι, ενώ καταγράφονται σημαντικοί πληθυσμοί δρυοκολαπτών (Μαύρος, Λευκός και Μεσαίος, ο οποίος είναι τοπικά εντοπισμένος). Τέλος, στην περιοχή υπάρχει και αποικία αναπαραγωγής Λευκοτσικνιάδων.
 6. **ΕΖΔ Άγραφα (GR 1410002):** Αντιπροσωπευτικοί τύποι οικοτόπων και είδη της υποαλπικής και αλπικής ζώνης, με πληθώρα ελληνικών ενδημικών και τοπικών ενδημικών φυτών (*Asperula oetea*, *Viola chelmea*, *Achillea pindicola ssp.*

pindicola). Ο υψηλός βαθμός ενδημισμού προέρχεται από τη γεωμορφολογία του τόπου, τη σχετική απομόνωσή του και το υψόμετρο (συνήα πάνω από τη γραμμή των δένδρων), που οδηγούν σε μια ενδιαφέρουσα και συχνά μοναδική ορεινή χλωρίδα. Οι βιότοποι της αλπικής και υποαλπικής ζώνης της περιοχής αποτελούν ενδαιτήματα σπάνιων φυτικών ειδών και η προστασία τους είναι απαραίτητη για την διατήρηση της πολύτιμης χλωρίδας του βουνού. Σημαντικές συνιστώσες του ορεινού τοπίου είναι τα οροπέδια, οι ξηροί ασβεστολιθικοί βράχοι και οι σάρρες, τυπικά ενδαιτήματα των ενδημικών χασμόφυτων. Το χιόνι καλύπτει τις κορυφές μέχρι τον Απρίλιο ή τις αρχές Μαΐου, και συχνά διατηρείται κατά τόπους μέχρι τον Ιούλιο. Οι σχηματισμοί του *Abies borisii-regis* βρίσκονται σε πολύ καλή κατάσταση διατήρησης. Επιπλέον, η παρουσία θηλαστικών που χρήζουν προστασίας, όπως οι λύκοι και οι αρκούδες ή τα αρπακτικά πτηνά δίνουν στα Άγραφα επιπρόσθετη αξία για την προστασία της άγιας πανίδας στα ελληνικά βουνά. Άλλα σημαντικά είδη είναι το ενδημικό φυτό *Asperula oetea* και το *Scorzonera rhodantha* με πολύ περιορισμένη φυσική κατανομή σε παγκόσμιο επίπεδο, που χαρακτηρίζονται σπάνια και προστατευόμενα από την ελληνική νομοθεσία (ΠΔ 67/1981). Επιπλέον, το *Rosa arvensis* χαρακτηρίζεται ως απειλούμενο φυτικό είδος, σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα ενδημικά φυτικά είδη *Thymus dolopicus*, *Sesleria vaginalis*, *Veronica thymifolia*, *Isoetes heldreichi*, *Helianthemum hymettium* προστατεύονται από την ελληνική νομοθεσία (ΠΔ 67/1981).

7. **ΖΕΠ Όρη Άγραφα (GR 2430002):** Ο τόπος είναι πολύ σημαντικός για αρπακτικά πτηνά, όπως ο γύπας (*Gyps fulvus*), ο χρυσαιτός (*Aquila chrysaetos*), ο πετρίτης (*Falco peregrinus*) και ο φιδαιτός (*Circaetus gallicus*). Είναι επίσης σημαντικός για την κοκκινοκαλιακούδα (*Pyrrhocorax pyrrhocorax*), είδος πολύ περιορισμένο χωρικά στην Ελλάδα και πληθυσμιακά μειούμενο.
8. **ΕΖΔ Λίμνη Ταυρωπού (GR 1410001):** Μεγάλη βιοποικιλότητα βλάστησης που υποδεικνύει την παρουσία μιας πλούσιας και ενδιαφέρουσας χλωρίδας. Το μωσαϊκό των ενδαιτημάτων και ο μεγάλος αριθμός των οικότοπων υποστηρίζουν μία εξαιρετικά πλούσια, σε ποιότητα και ποσότητα, πανίδα, όπως είδη ασπόνδυλων και σπονδυλωτών (12 Είδη πτηνών του Παρ. Ι της 79/409/ΕΟΚ, αμφίβια, ερπετά, πτηνά και θηλαστικά). Τα παραπάνω είδη και ειδικότερα τα θηλαστικά περιλαμβάνονται στο Εθνικό Κόκκινο Βιβλίο ως τοπικά ευάλωτα, ευάλωτα ή ανεπαρκώς γνωστά είδη. Από την χλωρίδα αναφέρεται το είδος *Aesculus hippocastanum* ενδημικό της Ανατολικής Μεσογείου, ιθαγενές μόνο στη Βαλκανική Χερσόνησο (Ελλάδα, Πρώην Γιουγκοσλαβία, Αλβανία, Βουλγαρία). Από τα ασπόνδυλα αναφέρεται το είδος του γλυκού νερού (*Astacus astacus*) η παρουσία του οποίου αναφέρεται μόνο βιβλιογραφικά.

Στην περιοχή μελέτης έχουν θεσπιστεί προστατευόμενες εκτάσεις μέσω κανονιστικών πράξεων, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία. Ειδικότερα, με αποφάσεις του πρώην Υπουργείου Γεωργίας, από τη δεκαετία του 1970, έχουν θεσμοθετηθεί 13 Καταφύγια Άγριας Ζωής (ΚΑΖ) με στόχο τη διατήρηση, ανάπτυξη και προστασία της άγριας ζωής, όπου απαγορεύεται η θήρα όλων των ειδών. Επιπλέον, έχει καθοριστεί μία Ελεγχόμενη Κυνηγετική Περιοχή (ΕΚΠ) στην περιοχή του Κόζιακα.

Με αποφάσεις του Υπουργείου Πολιτισμού, τα Μετέωρα και η Πύλη έχουν χαρακτηριστεί ως Ιστορικά Μνημεία. Τα Μετέωρα έχουν επιπλέον αναγνωριστεί ως Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς, βάσει Διεθνούς Σύμβασης, ενώ έχουν καθοριστεί και ζώνες προστασίας για τον αρχαιολογικό τους χώρο. Το μνημείο των Μετεώρων αποτελεί έναν σύνθετο χώρο που προστατεύεται

τόσο ως πολιτιστικό αγαθό όσο και ως τόπος φυσικού κάλλους, ενώ αναγνωρίζεται ταυτόχρονα και ως ιερός χώρος.

3.4 Αξιολόγηση του προστατευτέου αντικειμένου

Η αξιολόγηση και η τεκμηρίωση της σημασίας του προστατευτέου αντικειμένου βασίστηκε στην εφαρμογή των προδιαγραφών που αναφέρονται στα Συμβατικά Τεύχη της Μελέτης και στην Έκθεση Μεθοδολογίας που υπέβαλε ο Ανάδοχος στην εκδήλωση ενδιαφέροντος για την ανάληψή της. Βασίζεται ακόμα στις Οδηγίες της Διευθύνουσας Υπηρεσίας.

Βασική παραδοχή της μεθοδολογίας που εφαρμόστηκε ήταν ο καθορισμός, ως στοιχειώδους χωρικής ενότητας αναφοράς, των προστατευόμενων εκτάσεων τόσο στις Ειδικές Ζώνες Διατήρησης (ΕΖΔ) όσο και στις Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ), που περιλαμβάνουν τύπους φυσικών οικοτόπων της Οδηγία 92/43/ΕΟΚ και εθνικού ενδιαφέροντος.

Η τεκμηρίωση της σημασίας για τη διατήρηση της βιοποικιλότητας των τύπων φυσικών οικοτόπων βασίστηκε στα δεδομένα, τα οποία ρητά προσδιορίζονται στην εθνική νομοθεσία και στη νομολογία, καθώς και στις πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες έχουν ενσωματωθεί στο εθνικό μας δίκαιο ή σε διεθνείς συμβάσεις, τις οποίες έχει επικυρώσει η χώρα μας.

Για τον προσδιορισμό της εξ ολοκλήρου φυσικής ή ημιφυσικής κατάστασης των τύπων φυσικών οικοτόπων, που περιλαμβάνονται εντός των ορίων των θεσμοθετημένων ΕΖΔ και ΖΕΠ, εξετάστηκε ο βαθμός ανθρώπινης επίδρασης στις συγκεκριμένες εκτάσεις. Ο προσδιορισμός αυτός βασίστηκε στον υπολογισμό του Δείκτη Βιολογικού Δυναμικού (BTC) σε χιλιοθερμίδες ανά τετραγωνικό μέτρο ετησίως ($BTC = \text{Mcal/m}^2/\text{έτος}$). Τύποι οικοτόπων με τιμές BTC μικρότερες από 2,5 $\text{Mcal/m}^2/\text{έτος}$ αξιολογήθηκαν ότι δεν πληρούν τα κριτήρια για να χαρακτηριστούν ως «Φυσικές» ή «Ημιφυσικές» περιοχές, γεγονός που συνεπάγεται την έλλειψη του κριτηρίου καταλληλότητας που απαιτείται από τη νομοθεσία.

Επακολούθησε ο προσδιορισμός στις εξ ολοκλήρου φυσικές ή ημιφυσικές περιοχές της έκτασης που καταλαμβάνουν οι τύποι φυσικών οικοτόπων και η εξέλιξη διαχρονικά της έκτασής τους. Για το σκοπό αυτό ελέγχθηκαν οι εκτάσεις τους, ο πλούτος και η αφθονία των φυτών και των ζώων τους που αναφέρεται στις διαδοχικές κανονιστικές πράξεις όπως στην ΚΥΑ 50743/2017 (Β' 4432) και στα μεταγενέστερα Τυποποιημένα Έντυπα Δεδομένων (ΤΕΔ).

Η αξιολόγηση της καταλληλότητας των εκτάσεων των τύπων φυσικών οικοτόπων για τη διατήρηση της βιοποικιλότητάς τους βασίστηκε στο μέγεθος της διαχρονικής μεταβολής των μεγεθών που προαναφέρθηκαν. Μικρού μεγέθους μεταβολές αξιολογήθηκαν ως έλλειψη σημαντικών επιπτώσεων από τις χρήσεις που ασκούνται ή προβλέπονται νόμιμα εντός ή γύρω από αυτούς (π.χ. οικισμοί, μεταποιητικές δραστηριότητες, αγροτικές χρήσεις κ.λπ.).

Η έλλειψη προσδιορισμού των τύπων οικοτόπων στις ΖΕΠ αντιμετωπίστηκε με τον προσδιορισμό και τη χαρτογράφησή τους με τεχνικές τηλεπισκόπησης και με επιβεβαιώσεις πεδίου.

Η περεταίρω αξιολόγηση των ως άνω στοιχείων, βασίστηκε πρώτα στον έλεγχο της αξιοπιστίας των σχετικών αναφορών και στη συνέχεια στη στατιστική επάρκεια των δειγματοληπτικών προσδιορισμών.

Ειδικά για τα πτηνά, σε κάθε Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) εξετάστηκε το μέγεθος της αφθονίας των ειδών που χαρακτηρίζονται ως «Είδη Χαρακτηρισμού», εκφραζόμενο ως ποσοστό του εθνικού τους πληθυσμού. Στη συνέχεια, ελέγχθηκε η δυνατότητα στατιστικής ανάλυσης της αφθονίας τους. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε έλεγχος βάσει των κριτηρίων της πληθυσμιακής οικολογίας για την ύπαρξη Ελάχιστου Βιώσιμου Πληθυσμού (Minimum Viable Population - MVP). Παράλληλα, αξιολογήθηκε η καταλληλότητα και η επάρκεια της έκτασης των τύπων οικοτόπων που φιλοξενούν τα είδη αυτά, προκειμένου να διασφαλιστούν οι απαιτήσεις τους για βιώσιμη διατήρηση.

Ο προσδιορισμός των χρήσεων γης στις ΕΖΔ και ΖΕΠ της περιοχής, βασίστηκε χαρτογραφικά σε ιεραρχημένη αξιολόγηση των ακόλουθων υποβάθρων:

- ✓ Κυρωμένοι Δασικοί χάρτες Τρικάλων, Ευρυτανίας, Καρδίτσας.
- ✓ LPIS 2018 (ΟΠΕΚΕΠΕ).
- ✓ Οριοθέτηση τύπων οικοτόπων της ΕΚΧΑ ΑΕ.
- ✓ Απογραφή δασών.

3.5 Πιέσεις / απειλές – Δυνητικές συγκρούσεις μεταξύ της διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος και των οικονομικών δραστηριοτήτων

Ως πιέσεις εξετάστηκαν οι μεταβολές που προκαλούν στην κατάσταση του περιβάλλοντος υφιστάμενα έργα και δραστηριότητες (κατάληψη εδάφους, εκπομπές ύλης ή ενέργειας, καθώς και ρυθμίσεις του χωρικού σχεδιασμού), οι οποίες επηρεάζουν την Ικανοποιητική Κατάσταση Διατήρησης των τύπων φυσικών οικοτόπων και των Ειδών τους στις υπό εξέταση περιοχές.

Η αξιολόγηση των πιέσεων προέκυψε άμεσα από το μέγεθος της κατάληψης της έκτασης τύπων φυσικών οικοτόπων και έμμεσα από τις μεταβολές στις τιμές των ρυθμιστικών και των περιοριστικών παραγόντων της βλάστησης και του πλούτου και της αφθονίας των ζώων τους, οι οποίες αξιολογήθηκε ότι μπορούν να προκληθούν από τις εκπομπές μάζας και ενέργειας που οφείλονται στην κατασκευή και τη λειτουργία τους, όπως αυτές προκύπτουν από τις εγκεκριμένες Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ).

Οι συνέπειες από τις εκπομπές μάζας και ενέργειας, οι οποίες βρίσκονται εντός των θεσμοθετημένων ορίων εκπομπής, αξιολογήθηκαν από τις συγκεντρώσεις που διαμορφώνει η διασπορά τους, η οποία συναρτάται με την απόσταση μεταξύ της πηγής εκπομπής και των τύπων οικοτόπων της περιοχής ενδιαφέροντος.

Στις εκτάσεις των Περιοχών Προστασίας Βιοποικιλότητας (ΠΠΒ) στις οποίες προέκυψαν μεταβολές στην κατάσταση του περιβάλλοντος, αξιολογήθηκαν και οι επιπτώσεις των μεταβολών αυτών στα ζώα. Η αξιολόγηση αυτή βασίστηκε στις διαχρονικές μεταβολές που καταγράφονται στα πληθυσμιακά δεδομένα, αρχικά των στενόοικων ειδών και στη συνέχεια των υπόλοιπων.

Ως απειλές θεωρήθηκαν οι κίνδυνοι πρόκλησης επιπτώσεων στην επίτευξη της Ικανοποιητικής Κατάστασης Διατήρησης των τύπων φυσικών οικοτόπων και των ειδών από τις μεταβολές που εκτιμάται ότι μπορούν να προκαλέσουν στην υπό εξέταση περιοχή τα προγραμματισμένα έργα καθώς και οι προβλεπόμενες, από το χωρικό σχεδιασμό, ρυθμίσεις. Οι απειλές διαφέρουν από τις πιέσεις επειδή δεν αφορούν σε υφιστάμενα έργα και δραστηριότητες ή σε ρυθμίσεις του χωρικού σχεδιασμού ούτε σε

προβλεπόμενα για τα οποία έχουν εντοπιστεί, αξιολογηθεί και αντιμετωπιστεί οι επιπτώσεις τους. Ο προσδιορισμός των απειλών έγινε με τα ίδια κριτήρια προσδιορισμού των πιέσεων.

Λήφθηκαν υπόψη και αξιολογήθηκαν οι πιέσεις και απειλές που αναφέρονται στα Τυποποιημένα Έντυπα Δεδομένων (ΤΕΔ), στα πρωτόκολλα δειγματοληψιών για τους τύπους οικοτόπων και τα είδη των Μελετών Εποπτείας, στις Μελέτες Σχεδίων Διαχείρισης των λεκανών απορροής, στις εγκεκριμένες μελέτες του χωρικού σχεδιασμού καθώς και στις Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και των Ειδικών Οικολογικών Αξιολογήσεων ορισμένων έργων. Αξιολογήθηκαν, επίσης, πιέσεις και απειλές οι οποίες δεν είχαν προβλεφθεί στις άνω πηγές πληροφόρησης και οι οποίες προέκυψαν από επεξεργασία των διαθέσιμων δεδομένων και από επιτόπου επισκέψεις των μελετητών.

3.6 Πρόταση οριοθέτησης και χαρακτηρισμού προστατευόμενων περιοχών

Οι τύποι φυσικών οικοτόπων ανά Περιοχή Προστασίας Βιοποικιλότητας (ΠΠΒ) για τους οποίους υπάρχει ρητή υποχρέωση προστασίας τους (οικότοποι προτεραιότητας) και αυτοί για τους οποίους η διατήρηση ή η λήψη μέτρων διαχείρισης μπορούν να συμβάλλουν στην επίτευξη της ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησής τους και των ειδών τους, παρουσιάζονται στη συνέχεια.

Τύποι οικοτόπων που πληρούν τις απαιτήσεις προστασίας	
ΠΠΒ	Τύποι φυσικών οικοτόπων
EΖΔ: Ασπροπόταμος (GR1440001)	9530*, 3240, 6170, 8210, 9110, 9270
EΖΔ: Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας) (GR1440002) ΖΕΠ Κορυφές Κόζιακα (GR1440006)	6220*, 3240, 5350, 6170, 6510, 8140, 8210, 9270, 91M0, 92C0, 8310
EΖΔ: Αντιχάσια Όρη και Μετέωρα – Σπήλαιο Μελισσότρυπα (GR1440003) ΖΕΠ Αντιχάσια όρη και Μετέωρα (GR1440005)	6220*, 91E0*, 5350, 9280, 91M0, 92C0, 3280, 8310
EΖΔ: Άγραφα (GR1410002) ΖΕΠ Όρη Άγραφα (GR2430002)	4090, 5210, 5350, 6170, 8210, 9270, 91M0
EΖΔ: Περιοχή Λίμνης Ταυρωπού (GR1410001)	9530*, 5210, 6170

Επιπλέον, κρίθηκε ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις διατήρησης και των οικοτόπων των υδάτων και των σπηλαίων, παρότι δεν υπάρχουν πληθυσμιακά μεγέθη για τα είδη τους από τα οποία να τεκμηριώνουν απαιτήσεις για την προστασία τους. Οι τύποι αυτοί θεωρούνται εξ ορισμού φυσικές ή ημιφυσικές περιοχές και τα πληθυσμιακά μεγέθη των ειδών τους (στενόοικα) θεωρούνται βιώσιμα. Επίσης η αφθονία των Ειδών αυτών τεκμηριώνει ότι η προβολή των πληθυσμιακών μεγεθών τους στο ορατό μέλλον εξασφαλίζει τη μακροχρόνια διατήρησή τους.

Η προστασία των τύπων φυσικών οικοτόπων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, επιδιώκεται μέσω μέτρων που στοχεύουν στη μακροπρόθεσμη διατήρηση της έκτασής τους χωρίς μείωση, καθώς και στη διατήρηση της αδιατάρακτης δομής και λειτουργίας τους. Παράλληλα, η προστασία των ειδών φυτών και ζώων που φιλοξενούνται στους οικοτόπους αυτούς επιτυγχάνεται μέσω γενικών μέτρων, όπως ο έλεγχος της θήρας, η αποτροπή της εκρίζωσης φυτών, και η απαγόρευση της εμπορίας ειδών. Επιπλέον, η προστασία εξασφαλίζεται με τη διατήρηση των χαρακτηριστικών των οικοτόπων που ανταποκρίνονται στις ανάγκες μεταβολισμού και συμπεριφοράς των ειδών. Προς

ενίσχυση των παραπάνω, αναφέρεται ότι η προστασία των τύπων φυσικών οικοτόπων (habitat) ως μέσο διατήρησης και των ειδών προβλέπεται ρητά στις διατάξεις των Οδηγιών 79/409/ΕΟΚ και 92/43/ΕΟΚ.

Με βάση τα όσα προαναφέρθηκαν και σύμφωνα με τις διατάξεις του ΠΔ 59/2018, δεν προτείνεται η υπαγωγή περιορισμών στις χρήσεις γης εντός των ορίων οικισμών και των σχεδίων πόλεων.

Οι περιορισμοί χρήσεων γης που προτείνονται στις υπό εξέταση ΕΖΔ και ΖΕΠ, είναι οι ακόλουθοι:

Με σκοπό την αποτροπή εισόδου επισκεπτών στα χερσαία σπήλαια (τύπος οικοτόπου 8310) που έχουν τα χαρακτηριστικά βιότοπου στενοενδημικών ειδών (ασπόνδυλα, χειρόπτερα) προτείνεται η υπαγωγή τους σε καθεστώς «Ζώνη Προστασίας της Φύσης». Για τη χαρτογραφική αποτύπωση των ορίων αποτερματισμού των ζωνών αυτών λήφθηκαν υπόψη οι περιβάλλουσες εκτάσεις των φυσικών οικοτόπων καθώς και βιβλιογραφικές αναφορές (π.χ. LIFEBAT).

Στις περιοχές του Ασπροπόταμου, του Κόζιακα και των Άγραφων, τα ποολίβαδα των μεγαλύτερων υψομέτρων (τύπος οικοτόπου 6170), καθώς και τα απόκρημνα βράχια και οι σάρες, που αποτελούν σχετικά σπάνιους οικοτόπους στην Ελλάδα, προτείνεται να υπαχθούν στη ζώνη «Ζώνη Προστασίας της Φύσης». Οι περιοχές αυτές χαρακτηρίζονται από την παρουσία ενδημικών φυτών και μόνιμων ειδών πτηνών, γεγονός που υπογραμμίζει την ανάγκη προστασίας τους από ενδεχόμενη υποβάθμιση λόγω κατασκευαστικών ή άλλων ανθρωπογενών παρεμβάσεων.

Οι λοιπές εκτάσεις των ΕΖΔ και ΖΕΠ που καταλαμβάνονται από τύπους φυσικών οικοτόπων προτείνεται να υπαχθούν σε «Ζώνη Διατήρησης Οικότοπων και Ειδών», η οποία διασφαλίζει πλήρως την προστασία τους.

Οι υπόλοιπες εκτάσεις των ΕΖΔ και ΖΕΠ που δεν καταλαμβάνονται από τύπους φυσικών οικοτόπων, όπως καλλιεργούμενες εκτάσεις, τεχνικά έργα, κλπ προτείνεται να ενταχθούν σε «Ζώνη Βιώσιμης Διαχείρισης Φυσικών Πόρων». Για την επίτευξη της Ικανοποιητικής Κατάστασης Διατήρησης των τύπων φυσικών οικοτόπων και των ειδών τους προτείνονται όροι και περιορισμοί, γενικής εφαρμογής και χωρικά εξαρτημένοι.

Οι γενικοί όροι και περιορισμοί είναι οι ακόλουθοι:

1. Να τοποθετηθεί οριοσήμανση και να τοποθετηθούν ενημερωτικές πινακίδες με τους όρους και περιορισμούς.
2. Να εφαρμόζονται χωρίς εξαιρέσεις, επιλεκτικές εφαρμογές και με την ιεραρχία των κανόνων του δικαίου στο σύνολό τους οι προβλέψεις της εθνικής νομοθεσίας.
3. Η επέκταση ή η τροποποίηση των ορίων των σχεδίων πόλης και των ορίων οικισμών εντός της περιοχής μελέτης να διενεργείται, όπως ο νόμος ορίζει, με την έκδοση προεδρικού διατάγματος. Προϋπόθεση για την έκδοση του διατάγματος αυτού είναι η προτεινόμενη τροποποίηση ή η επέκταση των ορίων να τεκμηριώνονται στα πορίσματα εγκεκριμένης μελέτης, πολεοδομικής ή σχεδίου πόλεως.
4. Τα έργα και οι δραστηριότητες, η κατασκευή και η λειτουργία των οποίων στο ΠΔ 59/2018 προβλέπεται μόνο εντός σχεδίου πόλης ή οικισμών μπορούν σύννομα να κατασκευάζονται και εντός των ορίων των ζωνών του άρθρου 14γ

και 14δ του ΠΔ 59/2018 με την προϋπόθεση τεκμηρίωσης της έλλειψης σημαντικών επιπτώσεων στους τύπους φυσικών οικοτόπων και τα είδη τους.

5. Στις εκτάσεις, στις οποίες η θήρα αποτελεί σήμερα επιτρεπτή δραστηριότητα, προτείνεται να ασκείται σύμφωνα με χρονικούς και τοπικούς περιορισμούς που ορίζουν οι αρμόδιες δασικές αρχές. Στα θηρεύσιμα Είδη ορισμένων περιοχών προτείνεται να περιληφθεί και ο αγριόχοιρος (*Sus scrofa*), λόγω της υπέρμετρης αύξησης του αριθμού των ατόμων του και των πολλών ζημιών που προκαλούν στους τύπους φυσικούς οικοτόπων και τις καλλιέργειες.
6. Οι γεωργικές δραστηριότητες στην Περιοχή Μελέτης προτείνεται να ασκούνται με αυστηρή εφαρμογή των διατάξεων, οι οποίες αφορούν στη προστασία της γεωργικής γης και ιδίως της γης υψηλής παραγωγικότητας ή πρώτης προτεραιότητας.
7. Να αποτυπωθεί χαρτογραφικά η παρόχθια βλάστηση σε όλους του κλάδους του φυσικού υδρογραφικού δικτύου που διέρχονται από την περιοχή μελέτης.
8. Η βόσκηση προτείνεται να ασκείται με αυστηρή εφαρμογή των προβλέψεων των οριστικών σχεδίων βόσκησης. Για τη διαμόρφωση των σχεδίων αυτών προτείνεται να λαμβάνονται υπόψη και τα πορίσματα της παρούσας που αφορούν στα μέτρα διαχείρισης της βόσκησης.
9. Προτείνεται η περισυλλογή των άγριων σκύλων και η μεταφορά τους σε δημοτικά ενδιαυμματα καθώς και η λήψη μέτρων για τον περιορισμό των προσβολών του κτηνοτροφικού κεφαλαίου από λύκους και αρκούδες.
10. Στο σύνολο των εκτάσεων της περιοχής μελέτης προτείνεται να επιτρέπεται ο εκσυγχρονισμός, η αναβάθμιση και η συντήρηση των ορεινών καταφυγίων και η ίδρυση νέων.
11. Στο σύνολο των εκτάσεων της περιοχής μελέτης προτείνεται να επιτρέπεται η αβλαβής διέλευση ατόμων, ζώων και οχημάτων από το υφιστάμενο οδικό δίκτυο, η συντήρηση, η βελτίωση και ο εκσυγχρονισμός και η σήμανση του δικτύου αυτού, των δικτύων τηλεπικοινωνιών και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και των απαιτούμενων δικτύων υποδομής και εγκαταστάσεων κοινής ωφέλειας, μετά των παραρτημάτων αυτών (υπέργειων και υπόγειων).
12. Στο σύνολο των εκτάσεων της περιοχής μελέτης προτείνεται να επιτρέπεται η αβλαβής διέλευση ατόμων από τα υφιστάμενα μονοπάτια, από ποδηλατοδρόμους, κ.λπ.
13. Με εξαίρεση τον περιβάλλοντα χώρο ορισμένων μονών στα Μετέωρα, στις λοιπές εκτάσεις της περιοχής μελέτης προτείνεται να επιτρέπεται η αβλαβής αναρρίχηση και κατάβαση σε ή από γεωλογικούς σχηματισμούς, η ελεύθερη πτώση ανθρώπων με ή χωρίς αλεξίπτωτο (base jumping) από βράχους, η πτήση με στολή που διαθέτει φτερούγες (wingsuit), ο χειρισμός και πτήση κάθε κατηγορίας αερομοντέλων, σύμφωνα με όρους που καθορίζονται από τις αρμόδιες αρχές.
14. Στο σύνολο των κλάδων του υδρογραφικού δικτύου συνεχούς ροής προτείνεται να επιτρέπεται η αβλαβής διέλευση σκαφών, με όρους που καθορίζονται με διατάξεις της Υπηρεσίας Πολιτικής Προστασίας. Για την έκδοση των διατάξεων αυτών θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά περίπτωση και οι απαιτήσεις των συναρμόδιων υπηρεσιών (δασικές, περιβαλλοντικές, αλιείας, κ.λπ.).

15. Στο σύνολο των εκτάσεων της περιοχής μελέτης προτείνεται να επιτρέπεται η κατασκευή σταθμών μέτρησης ατμοσφαιρικής ρύπανσης, θορύβου και μετεωρολογικών παραμέτρων με τον αναγκαίο εξοπλισμό.
16. Στο σύνολο των εκτάσεων της περιοχής μελέτης προτείνεται να επιτρέπεται η κατασκευή των απαιτούμενων εγκαταστάσεων και υποδομών έρευνας, διάσωσης, αντιπυρικής προστασίας και πυρόσβεσης.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι οι όροι και οι περιορισμοί είναι υπό την αίρεση του χωρικού σχεδιασμού και τις μελλοντικές τροποποιήσεις του.

Επιπλέον προτείνεται να υπάρχει δυνατότητα θέσπισης ορισμένων μέτρων και περιορισμών που προβλέπονται στην ΕΠΜ στα πλαίσια των Σχεδίων Διαχείρισης, ώστε να υπάρχει ευελιξία στη δυνατότητα θέσπισης και τροποποίησής τους.

Επίσης για τη διατήρηση των προστασία απαιτείται η επαλήθευση της συνέχισης της ύπαρξης της καταγεγραμμένης παρουσίας των τύπων φυσικών οικοτόπων, καθώς και των πληθυσμιακών μεγεθών των προστατευόμενων φυτών και ζώων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ, στις εκτάσεις των Περιοχών Προστασίας Βιοποικιλότητας (ΠΠΒ) που δεν χαρακτηρίζονται ως δάση ή δασικές εκτάσεις σύμφωνα με τον Ν. 998/1979. Βάσει των αποτελεσμάτων της επαλήθευσης αυτής, θα πρέπει να γίνεται κατάλληλη προσαρμογή των ορίων των ΠΠΒ, εφόσον αυτό είναι εφικτό και μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη της Ικανοποιητικής Κατάστασης Διατήρησής τους. Οι προσαρμογές αυτές προτείνεται να πραγματοποιούνται ανά εξαετία στο πλαίσιο σύνταξης των εκθέσεων του άρθρου 17 της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ. Οι έλεγχοι αυτοί προτείνεται να εξετάζουν τα ακόλουθα:

- Τις μεταβολές της γεωμορφολογίας (διαβρώσεις, κατολισθήσεις ερπυσμοί, κ.λπ.) της εδαφικής σύστασης και των κλιματικών συνθηκών, οι οποίες μεταβάλλουν την ποικιλία και την έκταση των τύπων φυσικών οικοτόπων, στους οποίους τα φυτά και τα ζώα που αναγράφονται ή μπορούν να αναγραφούν στο παράρτημα II ή/και IV ή V Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και για τα οποία θεσπίστηκε η προστασία τους αποτελούν και μπορεί να εξακολουθήσουν μακροπρόθεσμα να αποτελούν ζωτικά στοιχεία των τύπων φυσικών οικοτόπων στους οποίους ανήκουν.

- Τις μεταβολές των συνθηκών από τις οποίες προκύπτει ο χαρακτηρισμός ως εξ ολοκλήρου φυσικών ή ημιφυσικών των εκτάσεών τους, δηλαδή τεκμηρίωσης των συνθηκών διατήρησής τους αποκλειστικά από τους φυσικούς κύκλους.

- Τις αλλαγές στην κάλυψη και τις χρήσεις γης που επέρχονται λόγω δικαστικών αποφάσεων ή καθίστανται αναγκαίες λόγω των μεταβολών που προαναφέρθηκαν.

- Τις μεταβολές λόγω εντοπισμού σφαλμάτων στους υφιστάμενους προσδιορισμούς των ορίων και της έκτασης των ΠΠΒ λόγω εγκλεισμού σε αυτές ορίων οικισμών, στρατιωτικών εγκαταστάσεων, τεχνικών έργων, γεωργικών εκτάσεων και γενικά εκτάσεων οι οποίες δεν πληρούν τις προϋποθέσεις ένταξής τους σε καθεστώς προστασίας της βιοποικιλότητας ή ύπαρξης στις εκτάσεις τους φυσικών παραγόντων οι οποίοι δεν επιτρέπουν την επίτευξη της Ικανοποιητικής Κατάστασης Διατήρησής των τύπων φυσικών οικοτόπων και των ειδών τους.

Επισημαίνεται ρητά ότι Περιοχές Προστασίας Βιοποικιλότητας (ΠΠΒ) του ν. 4085/2020 αποτελούν οι τύποι φυσικών οικοτόπων της Οδηγίας 92/43/ΕΟΚ και ελληνικού ενδιαφέροντος, οι οποίοι προσδιορίστηκαν από την ΕΚΧΑ Α.Ε. ή προσδιορίστηκαν στην παρούσα εντός ΕΖΔ, ΕΖΔ/ΖΕΠ και ΖΕΠ της υπό εξέταση περιοχής, Στην υπόλοιπη έκταση των ΕΖΔ, ΕΖΔ/ΖΕΠ και ΖΕΠ ισχύουν οι χρήσεις που

προβλέπει η νομοθεσία μας χωρίς επιλεκτικές εφαρμογές και με την ισχύουσα ιεραρχία των κανόνων δικαίου.

3.7 Γενικές αρχές μέτρων διαχείρισης

Για τη διαχείριση των τύπων οικότοπων που αποτελούν βοσκήσιμες γαίες σύμφωνα με το ισχύον νομικό πλαίσιο (ν. 998/79, ν. 4351/2015) σε εθνικό επίπεδο απαιτείται η εκπόνηση Οριστικών Διαχειριστικών Σχεδίων Βόσκησης, τα οποία θα καθορίζουν την κατά χώρο και χρόνο τάξη της βόσκησης, σύμφωνα με την βοσκοϊκανότητα του κάθε τόπου έπειτα από δειγματοληψίες για τον υπολογισμό της παραγωγής της κάθε βοσκήσιμης γαίας. Στο πλαίσιο των μελετών αυτών θα καθορίζονται οι απαγορεύσεις, τα ειδικά μέτρα διαχείρισης αλλά και τα απαραίτητα έργα βελτίωσης των βοσκοτόπων.

Οι βοσκήσιμες γαίες οι οποίες περιέχονται σε δασικά οικοσυστήματα τα οποία διαχειρίζονται σύμφωνα με δασοπονικές μελέτες, υπάγονται στις διατάξεις και τους όρους διαχείρισης της ΚΥΑ 1058/71977/2017 – Προδιαγραφές ΔΣΒ (Β' 2331) μετά τη λήξη των περιορισμών βόσκησης. Στις περιπτώσεις που μη δημόσιες δασικού χαρακτήρα εκτάσεις υπάγονται σε περιοχές ευθύνης διαφορετικών Δασικών Υπηρεσιών, η εποπτεία ελέγχου γίνεται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες από τη δασική νομοθεσία διατάξεις.

Για τη βόσκηση σε κηρυγμένες αναδασωτέες εκτάσεις λόγω πυρκαγιάς, εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 107 του ν.δ. 86/1969 (Α' 7), όπως αντικαταστάθηκαν με την περ. 4 της παρ. 7 του άρθρου 60 του ν. 4264/2014 και ισχύουν.

Τα προτεινόμενα από το Δ.Σ.Β. έργα για τη διαχείριση και βελτίωση των βοσκήσιμων γαιών, εκτελούνται κατόπιν έγκρισης των αντίστοιχων κατά κατηγορία, δασοτεχνικών ή δασοπονικών μελετών, οι οποίες προβλέπονται από τη σχετική νομοθεσία, όπως ισχύει και εφαρμόζεται κάθε φορά και κατόπιν εξασφάλισης τυχόν άλλων εγκρίσεων και αδειών που προβλέπονται.

Αναφορικά με τη διαχείριση των βοσκήσιμων γαιών σε επίπεδο λιβαδικού τύπου οικότοπου, οι απειλές που υφίστανται οι εν λόγω εκτάσεις είναι κυρίως αποτέλεσμα της έλλειψης οργάνωσης της βοσκής χωρικά και χρονικά στην ευρύτερη περιοχή αλλά και σε εθνικό επίπεδο.

Απαιτούμενο για την προστασία και διατήρηση των λιβαδικών τύπων οικότοπων (δασολίβαδα, θαμνολίβαδα, ποολίβαδα) είναι η απογραφή/υπολογισμός – ως μελέτη βάσης – της βοσκοϊκανότητας και της βοσκοφόρτωσης με την εκπόνηση Οριστικών Διαχειριστικών Σχεδίων βόσκησης.

Στην περιοχή μελέτης υπάρχει ένας λιβαδικός τύπος οικότοπου, ο 6220* (GR 1440003, GR 1440002).

Στις ορεινές και δασωμένες περιοχές της Δυτικής Θεσσαλίας (GR1440001, GR1410002, GR1440002, GR1410001), στις κορυφές και στα μεγαλύτερα υψόμετρα, βρίσκονται λιβαδικοί τύποι οικότοπων όπως οι 4090, 6170, 5210 που χρησιμοποιούνται ως βοσκότοποι. Λόγω υποβόσκησης υπάρχει τάση υποκατάστασης της βλάστησής τους από άλλα είδη φυτών με αποτέλεσμα η έκταση των λιβαδικών τύπων να μειώνεται ισόποσα με την αύξηση των άλλων τύπων. Η διατήρηση της βλάστησης των λιβαδικών τύπων οικότοπων συμβάλει και στη διατήρηση των ενδημικών φυτών και της πανίδας που φιλοξενούν. Για τη διατήρηση των τύπων αυτών

απαιτείται οι μελέτες διαχείρισης της βόσκησης να προνοούν για την ενίσχυση της βόσκησης από ιθαγενή (*Capreolus capreolus*, *Rupicapra rupicapra*) ή κτηνοτροφικά ζώα (αίγες).

Οι τύποι οικότοπων 5350, 91M0, 6220 σε λοφώδεις εξάρσεις (GR1440002, GR1440003, GR1440005) υπερβόσκονται. Στους οικότοπους αυτούς οι οποίοι φιλοξενούν πλήθος πτηνών, πολλά ενδημικά φυτά και αρτιοδάκτυλα απαιτείται διαχείριση της βόσκησης ώστε να μην υπερβαίνει τη βοσκοϊκανότητα.

Σε δασικούς τύπους οικότοπων όπως οι 91M0, 9110, 9270 στους οποίους είναι καταγεγραμμένη η παρουσία δρυοκολαπτών (*Dryocopos martius*, *Dendrocopos leucotos*, *Dendrocopos syriacus*, *Leiopicus medius*, *Picus canus*) και ξυλοφάγων ασπονδύλων στις διαχειριστικές μελέτες των δασών να λαμβάνεται μέριμνα για τη διατήρηση ορισμένων μεγάλων σε ηλικία δένδρων και τη μη απομάκρυνση -κατά την υλοτομία- ορισμένων νεκρών και γέρικων δένδρων. Η διατήρηση μεγάλων δένδρων συντελεί και στο φώλιασμα πτηνών όπως *Ciconia nigra*, *Hieraaetus pennatus*, *Accipiter brevipes*, *Ficedula semitorquata*, κ.ά.

Μελέτη διαχείρισης απαιτείται και για τη διατήρηση του οικότοπου προτεραιότητας 9530*, η έκταση του οποίου κινδυνεύει από την επέκταση του 9270.

Στις διαχειριστικές μελέτες δασών αντιμετωπίζονται και τα απόκρημνα βράχια και βραχώδη πρανή (8140, 8210), διότι αποτελούν χώρους αναπαραγωγής αρπακτικών.

Για τη διαχείριση των ποταμών απαιτείται η διαχείριση των υδάτων καθώς και της παραποτάμιας βλάστησης, αποτελούμενη από ποώδη (6420, 72A0), θαμνώδη (92D0) ή δασώδη βλάστηση (92A0, 92D0, 92C0). Η διαχείριση των υδάτων (ποσότητα, ποιότητα) εμπίπτει κυρίως στην αρμοδιότητα των περιφερειακών διευθύνσεων υδάτων και των ΤΟΕΒ (όπου υπάρχουν). Η διαχείριση της κοίτης των ποταμών και της παραποτάμιας βλάστησης εμπίπτει στην αρμοδιότητα των δασικών αρχών και των δήμων.

Για τα ποτάμια της περιοχής (Πηνειός, Ίων, Ληθαίος) όλοι οι τύποι οικότοπων που εξαρτώνται από τον υδροφόρο τους, θεωρούνται ότι ανήκουν στην διαχειριστική ενότητα των ποταμών διότι αναπτύσσονται σε προσχώσεις που έχουν εναποτεθεί από τους ποταμούς, και ανήκουν γεωμορφολογικά σε ποτάμιο σύστημα. Οι όχθες από προσχώσεις είναι ευαίσθητες στη διάβρωση, πρέπει να προστατευτούν και η προστασία των όχθων εξασφαλίζεται ακριβώς από την παραποτάμια βλάστηση που υποστηρίζουν, σε θετική αλληλεπίδραση.

Τα μέτρα προστασίας του παραπάνω ποτάμιου συστήματος περιέχουν, εκτός από την αστυνόμευση της αλιείας και της ρύπανσης, την κατά προτεραιότητα αστυνόμευση από λαθροϋλοτομίες και παράνομες αμμοληψίες. Ακόμα θα πρέπει να ρυθμίζονται τα περάσματα από τα κοπάδια λόγω πιθανών τοπικών καταστροφών των όχθων από υπερβολικά πατήματα.

Μέτρα διαχείρισης προτείνονται και για τα σπήλαια, για τα οποία τεκμηριώνεται η σημασία τους για σημαντικά Είδη ζώων (χειρόπτερα, ασπόνδυλα) τα οποία κινδυνεύουν από ενδεχόμενη μελλοντική τουριστική τους ανάπτυξη.

3.8 Οριοθέτηση και καθορισμός ζωνών χρήσεων γης

Οι προτεινόμενες ζώνες χρήσεων γης, στην περιοχή μελέτης, η επιμέρους και η συνολική έκταση των ζωνών καθώς και το ποσοστό των ζωνών επί της συνολικής έκτασης των ΕΖΔ και ΖΕΠ (%) παρουσιάζονται στη συνέχεια:

Προτεινόμενες ζώνες χρήσεων γης ΠΠΒ Ασπροποτάμου (ELBA14401)			
Αρίθμηση ζώνης	Έκταση ζώνης (Ha)	Περιγραφή ζώνης	ΠΠΒ
ZΠΦ-B1		Κορυφές Καρδαράς, Γ. Ολυμπος	GR1440001
ZΠΦ-B2		Κορυφές Μύτικας, Μουτά όρια, Τσουνάρικα, Νεράιδα	GR1440001
ZΠΦ-B3		Δίκορφο, Πλαγιά	GR1440001
ΣΥΝΟΛΟ ΖΠΦ	2.864,4		
ZΔΟΕ-Γ1		Λοιπή έκταση	GR1440001
ΣΥΝΟΛΟ ΖΔΟΕ	17.131,6		
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΩΝ	19.996,0		
Ποσοστό ζωνών επί της συνολικής έκτασης της ΕΖΑ (%)	99,0		
Προτεινόμενες ζώνες χρήσεων γης σΠΠΒ Κόζιακα (ELBA14402)			
Αρίθμηση ζώνης	Έκταση ζώνης (Ha)	Περιγραφή ζώνης	ΠΠΒ
ZΠΦ-B4		Κορυφές Πλαγιά, Μπάτης, Τσούμα, Τσατσαούλη, Κορφή, Τριγιά	GR1440002
ZΠΦ-B5		Κορυφές Λαπάτα, Όρνιο, Κέδρο, Αυγό, Κάτω Αυγό, Τσούμα Κουφού, Μεσοβούνι, Τρανό μαντρί, Τσούκα	GR1440002
ΣΥΝΟΛΟ ΖΠΦ	4.667,0		
ZΔΟΕ-Γ2		Λοιπή έκταση ΕΖΔ και ΖΕΠ (εκτός ΖΠΦ και ΖΒΔΦΠ)	GR1440002, GR1440006
ΣΥΝΟΛΟ ΖΔΟΕ	39.109,7		
ZΒΔΦΠ -Δ1		Εκτάσεις βόρεια , γύρω από οικισμούς Κρύα Βρύση και Τριφύλλια	GR1440002, GR1440006
ZΒΔΦΠ -Δ2		Εκτάσεις γύρω από τους οικισμούς Αγ. Βησσαρίων, Ξυλοπάρικον, Γενέσιον, Πρόδρομος Μεγάρχη, Χρυσομηλέα, Γλυκομηλέα Καλογριανή, Παλιοχώριον	GR1440002, GR1440006
ZΒΔΦΠ -Δ3		Εκτάσεις γύρω από τους οικισμούς Βροντερόν, Ελάτη, Αγ. Προκόπιος, Καλόγηροι Κοτρώνιο, στο νότιο τμήμα	GR1440002
ΣΥΝΟΛΟ ΖΒΔΦΠ	4869,1		
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΩΝ	48.645,8		

Ποσοστό των ζωνών επί του συνολικού ορίου ΕΖΔ-ΖΕΠ (%)	96,6		
Προτεινόμενες ζώνες χρήσεων γης σΠΠΒ Αντιχασίων -Μετεώρων (ELBA14405)			
Αρίθμηση ζώνης	Έκταση ζώνης (Ha)	Περιγραφή ζώνης	ΠΠΒ
ΖΠΦ-Β6		Λόφος βόρεια του οικισμού Θεόπετρας, σπήλαιο Θεόπετρας	GR1440003, GR1440005
ΖΠΦ-Β7		Περιοχή γύρω από σπήλαιο Μελισσότρυπα	GR1440003
ΣΥΝΟΛΟ ΖΠΦ	462,7		
ΖΔΟΕ-Γ3		Μεγάλο ορεινό τμήμα ΕΖΔ, ΖΕΠ	GR1440003, GR1440005
ΖΔΟΕ-Γ4		Ποτάμια βόρεια οικ. Ραζας	GR1440003
ΖΔΟΕ-Γ5		Εξάρσεις στις οποίες βρίσκονται οι Ι.Μ. Αγ. Στεφάνου και Αγ. Τριάδας και το σπήλαιο Αγ. Τριάδας.	GR1440003
ΖΔΟΕ-Γ6		Εξάρσεις στις οποίες βρίσκονται οι Ι.Μ. Αγ. Νικολάου, Μεταμόρφωσης Σωτήρα, Αγ. Πάντων Βαρλαάμ και σπήλαιο Δρακοσπηλιάς	GR1440003
ΣΥΝΟΛΟ ΖΔΟΕ	64.257,3		
ΖΒΔΦΠ -Δ4		Εκτάσεις σε γειτονία με οικ. Καστράκι	GR1440003, GR1440005
ΖΒΔΦΠ -Δ5		Εκτάσεις βορειοδυτικά Μετεώρων	GR1440003, GR1440005
ΖΒΔΦΠ -Δ6		ΒΔ εκτάσεις κατά μήκος του π. Ίων	GR1440003, GR1440005
ΖΒΔΦΠ -Δ7		ΒΑ εκτάσεις νότια του π. Ίων	GR1440003, GR1440005
ΖΒΔΦΠ -Δ8		Εκτάσεις κατά μήκος του π. Ληθαίου	GR1440003, GR1440005
ΖΒΔΦΠ -Δ9		Εκτάσεις νότια	GR1440005
ΣΥΝΟΛΟ ΖΒΔΦΠ	10682,1		
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΩΝ	75402,1		
Ποσοστό των ζωνών επί του συνολικού ορίου ΕΖΔ-ΖΕΠ (%)	97,2		

Προτεινόμενες ζώνες χρήσεων γης σΠΠΒ Αγράφων (ELBA24302)			
Αρίθμηση ζώνης	Έκταση ζώνης (Ha)	Περιγραφή ζώνης	ΠΠΒ
ΖΠΦ-B1		Κορυφές Γεννητάκι, Βουτσικάκι, Μουτσιάρα, Χαρίσι	GR1410002, GR2430002
ΖΠΦ-B2		Αφωρισμένη, Ψηλοράχη, Σαλαγιάννη, Αετοράχη, Αρκουδιά, Κορυφή, Σύνορον Πυραμίδα, Πλάκα, Γιδόκαστρο. Πύργος, Φτέρη, Λιάκουρα, Παπαδιά, Καλόγηρος	GR1410002, GR2430002
ΖΠΦ-B3		Γαλατά, Πλάκα, Καλύβια, Πέντε, Καταράχια, Μαράθια	GR2430002
ΣΥΝΟΛΟ ΖΠΦ	7.828,3		
ΖΔΟΕ-Γ3		Εκτάσεις Βόρεια ζώνης ΖΠΦ-B2	GR1410002, GR2430002
ΖΔΟΕ-Γ4		Το υπόλοιπο τμήμα των ΕΖΔ, ΖΕΠ	GR1410002, GR2430002
ΖΔΟΕ-Γ5		Δυτικά της ΖΠΦ-B2	GR2430002
ΣΥΝΟΛΟ ΖΔΟΕ	31.024,7		
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΩΝ	38.853		
Ποσοστό των ζωνών επί του συνολικού ορίου ΕΖΔ-ΖΕΠ (%)	99,5		

Προτεινόμενες ζώνες χρήσεων γης ΠΠΒ Περιοχή λίμνης Ταυρωπού (ELBA14101)			
Αρίθμηση ζώνης	Έκταση ζώνης (Ha)	Περιγραφή ζώνης	ΠΠΒ
ZΔΟΕ-Γ2		Περιοχές γύρω από τον ταμιευτήρα	GR1440001
ZΔΟΕ-Γ1		Τμήματα των κορυφών Ελατάκος, Πεταλούδα και Μάνδρα, ΝΔ του ταμιευτήρα σε γειτονία με Ζώνες σΠΠΒ Αγράφων	GR1440001
ΣΥΝΟΛΟ ΖΔΟΕ	624,4		
ZΒΔΦΠ -Δ1		Ταμιευτήρας	GR1440001
ΣΥΝΟΛΟ ΖΒΔΦΠ	2.367,8		
ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΝΩΝ	2.992,2		
Ποσοστό των ζωνών επί του συνολικού ορίου ΕΖΔ (%)	99,8		

3.9 Προτεινόμενες Επιτρεπόμενες χρήσεις / Ρυθμίσεις

Σύμφωνα με τις προτάσεις της μελέτης, κατά την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος, προτείνονται και οι ακόλουθες γενικές διατάξεις:

Για την προστασία και διαχείριση των εκτάσεων της περιοχής μελέτης που αποτελούν τύπους φυσικούς οικότοπων της Οδηγίας 92/46/ΕΟΚ ή Εθνικού Ενδιαφέροντος ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 9 του Ν. 3937/2011 όπως ισχύει, καθώς και του άρθρου 19 του Ν.1650/1986 όπως ισχύει.

Για το όριο αρτιότητας και ελάχιστης κατάτμησης των γηπέδων, σε όλες τις ζώνες χρήσεων γης, εφαρμόζονται οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Δεν επιτρέπεται η εκτέλεση έργων και η άσκηση δραστηριοτήτων που αναφέρονται ρητά ως απαγορευόμενες με εξαίρεση τα δημοσίου συμφέροντος, αυτών που συμβάλλουν στην προστασία της βιοποικιλότητας, καθώς και των έργων και παρεμβάσεων για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών (σεισμών, πλημμυρών, θεομηνιών, κ.λπ.), με την προϋπόθεση ότι, μετά την παρέλευση του κινδύνου, ο αρμόδιος φορέας επέμβασης θα προβεί στις απαραίτητες ενέργειες αποκατάστασης της κατάστασης του περιβάλλοντος σύμφωνα με τις υποδείξεις των αρμόδιων υπηρεσιών.

Επιτρέπεται σε όλες τις ζώνες χρήσεων η κατασκευή και η λειτουργία των έργων κοινής ωφέλειας καθώς και η επέκταση των δικτύων ΑΔΜΗΕ, μετά την εκπόνηση και έγκριση των προβλεπόμενων μελετών.

Φύλλα των ζωνών προστασίας («ζωνόφυλλα») όπου παρουσιάζονται συγκεντρωτικά οι επιτρεπόμενες χρήσεις ανά πολύγωνο ζώνης προστασίας, επισυνάπτονται στο παρόν.

3.10 Σχέδιο Διαχείρισης

Το Σχέδιο Διαχείρισης αποτελεί το επιχειρησιακό έγγραφο που προσδιορίζει τους τρόπους και τα μέσα για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί για την προστασία και διατήρηση του προστατευτέου αντικειμένου της περιοχής. Περιλαμβάνει όλες τις προτεινόμενες δράσεις και μέτρα που προκύπτουν ως αποτέλεσμα της ανάλυσης και αξιολόγησης της μελέτης, καθώς και της πρότασης χαρακτηρισμού και θεσμικών ρυθμίσεων. Το περιεχόμενο του Σχεδίου Διαχείρισης καθορίζεται βάσει της παραγράφου 3 του άρθρου 21 του ν. 1650/1986, όπως έχει αντικατασταθεί από την παράγραφο 1 του άρθρου 47 του ν. 4685/2020. Συγκεκριμένα το Σχέδιο Διαχείρισης περιλαμβάνει τους Στόχους Διαχείρισης που διακρίνονται σε:

- α) Στόχους διατήρησης και αποκατάστασης των τύπων φυσικών οικοτόπων και των πληθυσμιακών μεγεθών των ειδών τους,
- β) Στόχους αιεφόρου ανάπτυξης των φυσικών πόρων, της βιώσιμης ανάπτυξης της περιοχής και της αντιμετώπισης των φυσικών κινδύνων (π.χ. διάβρωση, πλημμύρες, κλιματική αλλαγή κ.λπ.).

Περιλαμβάνει ακόμα τα Μέτρα Διαχείρισης που αποτελούν εργαλεία για την επίτευξη των στόχων διατήρησης εν γένει, καθώς και της άρσης των ανθρωπογενών πιέσεων που απειλούν στα προστατευτέα αντικείμενα. Οι διαχειριστικές δράσεις, παρεμβάσεις και μέτρα που διατυπώνονται κρίνονται απαραίτητα για τη διατήρηση ή την επίτευξη της ικανοποιητικής κατάστασης διατήρησης του προστατευτέου αντικειμένου, ήτοι των επιμέρους στοιχείων αυτού.

Φύλλα των μέτρων διαχείρισης («μετρόφυλλα») όπου παρουσιάζονται συγκεντρωτικά τα μέτρα διαχείρισης ένα για κάθε προτεινόμενη Προστατευόμενη Περιοχή επισυνάπτονται στο παρόν.

3.11 Σχέδιο Δράσης για την εφαρμογή των μέτρων διαχείρισης

Προτείνεται Πρόγραμμα Παρακολούθησης, το οποίο περιλαμβάνει:

- α) Πρόγραμμα Παρακολούθησης Προστατευτέου Αντικειμένου και
- β) Παρακολούθηση και αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του Σχεδίου Διαχείρισης

Κατόπιν των ανωτέρω, εισηγούμαστε την Έγκριση της Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης «Εκπόνηση ΕΠΜ και ΣΔ για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Θεσσαλίας και ειδικότερα τις περιοχές της Δυτικής Θεσσαλίας (**Ομάδα 4β**) , υπαγόμενες διοικητικά στις Περιφερειακές Ενότητες Τρικάλων και Καρδίτσας, ως εξής: ΕΖΔ Ασπροπόταμος (GR1440001) ως «**Περιοχή Προστασίας Βιοποικιλότητας Ασπροποτάμου (ELBA14401)**», ΕΖΔ Κερκέτιο Όρος (Κόζιακας) (GR1440002) και ΖΕΠ Κορυφές Όρους Κόζιακα (GR1440006) ως «**Σύνθετη Περιοχή Προστασίας Βιοποικιλότητας Κόζιακα (ELBA14402)**», ΕΖΔ Αντιχάσια Όρη-Μετέωρα (GR1440003) και ΖΕΠ Αντιχάσια Όρη-Μετέωρα (GR1440005) ως «**Σύνθετη Περιοχή Προστασίας Βιοποικιλότητας Αντιχασίων -Μετέωρων (ELBA14405)**», ΖΕΠ Όρη Άγραφα (GR2430002) και ΕΖΔ Άγραφα (GR1410002) ως «**Σύνθετη Περιοχή Προστασίας Βιοποικιλότητας Αγράφων (ELBA24302)**», ΕΖΔ Περιοχή λ. Ταυρωπού

(GR1410001) ως «Περιοχή Προστασίας Βιοποικιλότητας Περιοχή λίμνης Ταυρωπού (ELBA14101)».

**Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ**

Κοιν :

1. ENVECO AE
2. Eco Consultants S.A. – Ελληνικά Δάση Ο.Ε.